EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 07 18
COM(2024) 319 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl EŽŪGF išlaidų
Išankstinio perspėjimo sistema 1-6/2024

1. EŽŪGF 2024 M. BIUDŽETO PROCEDŪRA

2023 m. lapkričio 22 d. Europos Parlamentas priėmė 2024 m. Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą. Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) biudžetą sudaro 40 517 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų ir 40 505 mln. EUR mokėjimų asignavimų. Abiejų rūšių asignavimų sumos skiriasi dėl to, kad diferencijuotieji asignavimai naudojami tam tikroms priemonėms, kurias tiesiogiai įgyvendina Komisija. Jie daugiausia susiję su žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo priemonėmis ir politikos strategija, koordinavimo ir audito priemonėmis.

2. EŽŪGF ASIGNUOTOSIOS PAJAMOS

Remiantis Reglamento (ES) 2021/2116 45 straipsnio nuostatomis, pajamos, gautos atlikus finansines pataisas pagal sprendimus dėl apskaitos ir veiklos rezultatų patvirtinimo, ir pajamos, gautos susigrąžinus sumas dėl pažeidimų, yra laikomos pajamomis, asignuotomis EŽŪGF išlaidoms padengti.

Pagal 45 straipsnio 2 dalį, asignuotosios pajamos gali būti pakartotinai naudojamos bet kokioms reikiamoms EŽŪGF išlaidoms padengti. Per biudžetinius metus surinktos ir nepanaudotos asignuotosios pajamos automatiškai perkeliamos į kitus biudžetinius metus[1].

Į 2024 EŽŪGF biudžetą įtraukti:

- Komisijos apskaičiuoti rinkos priemonių, tiesioginių išmokų ir kitų išlaidų taikant tiesioginį ir pasidalijamąjį valdymą finansavimo poreikiai,
- asignuotųjų pajamų, kurias tikimasi surinkti per atitinkamus finansinius metus, įverčiai.

Pasiūlyme dėl 2024 m. EŽŪGF biudžeto asignavimų Komisija atsižvelgė į visas numatomas asignuotąsias pajamas. 2024 m. biudžetui Komisija paprašė asignavimų sumos, apskaičiuotos iš numatomų poreikių atėmus numatomas asignuotąsias pajamas. Biudžeto valdymo institucija 2024 m. EŽŪGF biudžetą patvirtino atsižvelgdama į numatomas asignuotąsias pajamas.

Sudarant 2024 m. biudžetą turimos asignuotosios pajamos Komisijos skaičiavimais siekė 739,8 mln. EUR, iš kurių 339,8 mln. EUR buvo perkelti iš 2023 biudžeto. Prašydama skirti asignavimų bazinei pajamų paramai tvarumui didinti (08 02 04 01 punktas), Komisija atsižvelgė į šią perkeltą sumą ir numatomas pajamas, kurios bus surinktos 2024 m. Šiai sistemai patvirtintų asignavimų ir numatytų asignuotųjų pajamų suma sudaro 19 022 mln. EUR.

[1] Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių 12 straipsnio 4 dalies b punkte nustatyta, kad asignavimai, atitinkantys vidaus asignuotąsias pajamas, gali būti perkelti tik į kitus finansinius metus. Todėl, siekiant užtikrinti patikimą biudžeto valdymą, šios asignuotosios pajamos paprastai naudojamos pirmiausia, prieš naudojant bet kokius patvirtintus susijusio biudžeto straipsnio asignavimus.

Iš 2023 m. galiausiai perkeltos asignuotosios pajamos buvo šiek tiek didesnės – 340,3 mln. EUR.

3. PRELIMINARAUS PANAUDOJIMO LENTELĖ. PADĖTIS 2024 03 31

Šioje ataskaitoje pateikiama informacija apie 2024 m. EŽŪGF biudžeto preliminarų vykdymą 2024 m. kovo 31 d. Išsami informacija pateikiama lentelėje.

Šis vykdymo lygis lyginamas su išankstinio perspėjimo sistemos, įdiegtos remiantis Reglamento (ES) 2021/2116 19 straipsniu, išlaidų įvertinimu.

2024 m. biudžetas[1]
PRELIMINARUS EŽŪGF ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Padėtis 2024 03 31
mln. EUR

		Asignavimų biudžetas[2]	Panaudojimas nuo lapkričio iki kovo mėn.	Panaudojimas	Panaudojimo kovo mėn. įvertinimas		Panaudojimo ir įvertinimo skirtumas	
		mln. EUR	mln. EUR	%	%	mln. EUR	%	mln. EUR
		A	B	C = B / A	D	E=D*A	F=C−D	G=B−E
	Išlaidos	***40.517,3***	***31.028,3***	***76,6%***	***77,1%***	***31.234,9***	***-0,5%***	***-206,6***
08 01	***Veiksmų grupės „Žemės ūkis ir jūrų politika“ rėmimo administracinės išlaidos***	***4,9***	***1,1***	***22,6%***	***88,1%***	***4,3***	***-65,5%***	***-3,2***
08 01 01	**Europos žemės ūkio garantijų fondo rėmimo išlaidos**	**4,9**	**1,1**	**22,6%**	**88,1%**	**4,3**	**-65,5%**	**-3,2**
08 02	***Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF)***	***40.512,4***	***31.027,2***	***76,6%***	***77,1%***	***31.230,6***	***-0,5%***	***-203,4***
08 02 01	**Žemės ūkio rezervas (* p.2)**	**516,5**	**375,3**	**72,7%**				
08 02 02	**Intervencinių priemonių tam tikruose sektoriuose rūšys pagal BŽŪP strateginius planus**	**1.294,2**	**146,1**	**11,3%**	**22,2%**	**287,0**	**-10,9%**	**-141,0**
08 02 02 01	Vaisių ir daržovių sektorius	335,0	60,1	17,9%	21,4%	71,5	-3,4%	-11,5
08 02 02 02	Bitininkystės produktų sektorius	60,0	3,0	5,0%	13,4%	8,1	-8,4%	-5,1
08 02 02 03	Vyno sektorius	835,0	77,7	9,3%	23,1%	193,1	-13,8%	-115,4
08 02 02 04	Apynių sektorius	2,2	2,2	100,0%	100,0%	2,2	0,0%	0,0
08 02 02 05	Alyvuogių aliejaus ir valgomųjų alyvuogių sektorius	45,0	1,1	2,4%	12,0%	5,4	-9,5%	-4,3
08 02 02 06	Kiti sektoriai	17,0	2,0	11,8%	39,6%	6,7	-27,9%	-4,7
08 02 03	**| BŽŪP strateginius planus neįtrauktos su rinka susijusios išlaidos**	**1.481,6**	**618,0**	**41,7%**	**37,5%**	**555,3**	**4,2%**	**62,7**
08 02 03 01	POSEI ir mažosios Egėjo jūros salos (išskyrus tiesiogines išmokas)	226,0	132,8	58,8%	59,8%	135,2	-1,1%	-2,4
08 02 03 02	Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimas — Taikant pasidalijamąjį valdymą įgyvendinamos paprastos programos	80,7	27,4	33,9%	27,3%	22,0	6,7%	5,4
08 02 03 03	Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimas — Daugiašalės programos ir taikant tiesioginį valdymą Komisijos įgyvendinami veiksmai	96,9	0,8	0,8%	0,0%	0,0	0,8%	0,8
08 02 03 04	Mokykloms skirtos programos	180,0	89,7	49,8%	44,2%	79,6	5,6%	10,1
08 02 03 05	Alyvuogių aliejus	p. m.	-0,1					
08 02 03 06	Vaisiai ir daržovės	715,0	133,1	18,6%	21,4%	152,7	-2,7%	-19,6
08 02 03 07	Vynas	183,0	234,2	128,0%	90,6%	165,8	37,4%	68,4
08 02 03 08	Bitininkystė	p. m.	0,0					
08 02 03 09	Apyniai	p. m.	0,0					
08 02 03 10	Viešojo saugojimo ir privataus sandėliavimo priemonės	p. m.	0,0					
08 02 04	**Intervencinių priemonių tiesioginių išmokų rūšys pagal BŽŪP strateginius planus**	**36.296,2**	**29.541,9**	**81,4%**	**82,7%**	**30.004,9**	**-1,3%**	**-463,0**
08 02 04 01	Bazinė pajamų parama tvarumui didinti (** p.2)	18.282,2	17.313,9	94,7%	96,5%	17.645,8	-1,8%	-331,9
08 02 04 02	Papildoma perskirstomoji pajamų parama tvarumui didinti	3.917,0	3.708,7	94,7%	95,1%	3.726,2	-0,4%	-17,5
08 02 04 03	Papildoma pajamų parama jauniesiems ūkininkams	670,0	547,2	81,7%	81,1%	543,7	0,5%	3,5
08 02 04 04	Klimatui ir aplinkai naudingos sistemos	8.698,0	5.008,7	57,6%	53,0%	4.607,7	4,6%	401,0
08 02 04 05	Susietoji pajamų parama	4.485,0	2.928,8	65,3%	76,5%	3.432,8	-11,2%	-503,9
08 02 04 06	Specialiosios išmokos už medvilnę	244,0	34,7	14,2%	20,0%	48,8	-5,8%	-14,2
08 02 05	**| BŽŪP strateginius planus neįtrauktos tiesioginės išmokos**	**444,0**	**327,1**	**73,7%**	**68,1%**	**302,3**	**5,6%**	**24,7**
08 02 05 01	POSEI ir mažosios Egėjo jūros salos (tiesioginės išmokos)	444,0	286,3	64,5%	68,1%	302,3	-3,6%	-16,0
08 02 05 02	Vienkartinės išmokos už plotus sistema (VIPS)	p. m.	2,9					
08 02 05 03	Perskirstymo išmoka	p. m.	0,4					
08 02 05 04	Bazinės išmokos sistema (BIS)	p. m.	17,6					
08 02 05 05	Išmoka už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką	p. m.	13,5					
08 02 05 06	Išmoka ūkininkams vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių	p. m.	0,0					
08 02 05 07	Išmoka jauniesiems ūkininkams	p. m.	0,5					
08 02 05 08	Specialiosios išmokos už medvilnę	p. m.	0,4					
08 02 05 09	Savanoriškos susietosios paramos sistema	p. m.	5,0					
08 02 05 10	Smulkiųjų ūkininkų sistema	p. m.	0,4					
08 02 06	**Politikos strategija, koordinavimas ir auditas**	**379,4**	**18,7**	**4,9%**	**13,0%**	**49,2**	**-8,1%**	**-30,6**
08 02 06 01	Po sprendimų dėl ankstesnių metų sąskaitų patvirtinimo ir atitikties patvirtinimo valstybėms narėms taikomų finansinių pataisų išlaidos	250,9	0,0	0,0%	0,0%	0,0	0,0%	0,0
08 02 06 02	Ginčų sprendimas	p. m.	0,0					
08 02 06 03	EŽŪGF — Veiklai skirta techninė pagalba	128,5	18,7	14,5%	38,3%	49,2	-23,8%	-30,6
08 02 99	**Ankstesnių programų ir veiklos užbaigimas**	**100,5**	**0,2**	**0,2%**	**31,6%**	**31,8**	**-31,4%**	**-31,6**

[1] Biudžetiniai metai – nuo 2023 10 16 iki 2024 10 15, tačiau išlaidos pagal tiesioginį Komisijos valdymą galimos iki 2024 12 31.

[2] Susijęs su įsipareigojimų asignavimais.

2024 m. biudžetas[1]
PRELIMINARUS EŽŪGF ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Padėtis 2024 03 31
mln. EUR

		Asignavimų biudžetas[2]	Panaudojimas nuo lapkričio iki kovo mėn.	Panaudojimas	Panaudojimo kovo mėn. įvertinimas		Panaudojimo ir įvertinimo skirtumas	
		mln. EUR	mln. EUR	%	%	mln. EUR	%	mln. EUR
		A	B	C = B / A	D	E=D*A	F=C−D	G=B−E
	(*) Žemės ūkio rezervas, įskaitant 315,5 mln. EUR, perkeltų iš 2023 finansinių metų:							
08 02 01	Žemės ūkio rezervas, įskaitant iš ankstesnių finansinių metų perkeltas lėšas	832,0	375,3	45,1%				
	(**) Pateikiama tik susipažinti: išlaidos, palyginti su pirminiais asignavimais ir asignuotosiomis pajamomis							
08 02 04 01	Bazinė pajamų parama tvarumui didinti, įskaitant asignuotąsias pajamas	19.022,0	17.313,9	91,0%	96,5%	18.359,9	-5,5%	-1.045,9
	Asignuotosios pajamos	***739,8***	***605,7***	***81,9%***				
6 2 0 0	Europos žemės ūkio garantijų fondas — Asignuotųjų pajamų, kurias tikimasi surinkti per finansinius metus, įverčiai	400,0	265,9	66,5%				
	Iš ankstesnių finansinių metų perkeltos asignuotosios pajamos	339,8	339,8	100,0%				

[1] Biudžetiniai metai – nuo 2023 10 16 iki 2024 10 15, tačiau išlaidos pagal tiesioginį Komisijos valdymą galimos iki 2024 12 31.

[2] Susijęs su įsipareigojimų asignavimais.

4. PASTABOS DĖL 2024 M. ŽEMĖS ŪKIO REZERVO

Į 2024 m. biudžetą įtraukta 832 mln. EUR žemės ūkio rezervui skirta suma, įskaitant 315,5 mln. EUR perkėlimą iš 2023 m. biudžeto.

Buvo priimtos dvi priemonės, kurioms iš viso skirta 98,3 mln. EUR[2]. Jos bus finansuojamos tik iš 2024 m. žemės ūkio rezervo, tai yra iš 2024 m. biudžeto.

Iki šiol valstybės narės iš viso deklaravo 375,3 mln. EUR išlaidų. Išmokėta suma susijusi su dviem paskutinėmis išskirtinėmis priemonėmis (antruoju ir trečiuoju dokumentų rinkiniais), priimtomis pagal 2023 m. biudžetą, bet iš dalies finansuojamomis iš 2024 m. biudžeto.

5. PASTABOS DĖL 2024 M. EŽŪGF BIUDŽETO PRELIMINARAUS VYKDYMO

BŽŪP strateginiuose planuose numatytos išlaidos, skirtos daugumai tam tikruose sektoriuose taikomų intervencinių priemonių rūšių, pradėtos įgyvendinti 2023 finansiniais metais. Pirmosios intervencinių priemonių tiesioginių išmokų rūšių išmokos pagal planus buvo išmokėtos 2024 finansiniais metais. Tai reiškia, kad iš esmės nebuvo

[2] 2023 m. gruodžio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2023/2820, kuriuo numatoma skubi finansinė parama nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusiems žemės ūkio sektoriams Graikijoje ir Slovėnijoje *(OL L, 2023/2820, 2023 12 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2820/oj)* ; 2024 m. vasario 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2024/453 dėl išskirtinių Italijos kiaušinių ir vištienos sektorių rinkos rėmimo priemonių (*OL L, 2024/453, 2024 2 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/453/oj*).

jokių ankstesnių duomenų, kuriais remiantis būtų galima parengti šių intervencinių priemonių išlaidų 2024 biudžetiniais metais įvertinimą. Todėl šių išlaidų mėnesinis įvertinimas grindžiamas anksčiau stebėtu panašių išlaidų rinkos sektoriuose ir tiesioginių išmokų, neįtrauktų į strateginius planus, įvertinimais, taip pat atsižvelgiama į faktines intervencinėms priemonėms pagal planą skirtas išlaidas, patirtas per pirmuosius du 2024 finansinių metų mėnesius.

Preliminarus 2024 m. EŽŪGF biudžeto asignavimų panaudojimas laikotarpiu iki 2024 m. kovo 31 d. yra labai artimas apskaičiuotam išlaidų įvertinimui (−0,5 proc. punkto).

Beveik visų rūšių sektorinių intervencinių priemonių išlaidų pagal planus (08 02 02) nuokrypis nuo įvertinimo sumažėjo, tačiau mažesniu mastu nei ankstesniais finansiniais metais.

Jau turima 606,2 mln. EUR asignuotųjų pajamų (6 2 0 0), be to, finansiniais metais tikimasi surinkti papildomų sumų.

Šiuo metu Komisija tikisi, kad patvirtintų asignavimų ir iki finansinių metų pabaigos turėsimų asignuotųjų pajamų sumos pakaks visoms išlaidoms padengti.